

Zápis č. 3/2019

Zasedání Společného řídicího výboru pro eGovernment a služby informační společnosti ve veřejné správě

17. prosince 2019, 9:30 – 11:00 (1,5 hodiny)

Ministerstvo vnitra, zasedací místnost č. 1.40, náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

(z jednání pořízen audiozáznam)

Přítomní:

Člen / trvale pověřen	Zástup	Organizace
Ing. Roman Vrba		MV
Ing. Jan Koudelka		MMR
Ing. Miloslav Marčan		MPO
Ing. Michal Kopecký		MČ Praha 2
JUDr. Zdeněk Němec		MV
Mgr. Stanislav Pšenička		MV
Mgr. Markéta Pazdírková		MZV
Ing. Eliška Pečenková		KÚ Plzeňského kraje, AK ČR
Ing. Mgr. David Sláma		MV
Ing. Dagmar Veselá		MZd
Ing. Ondřej Felix, CSc.		MV
Mgr. Bohdan Urban		MV
Viktor Janáček		MF
Přítomný bez práva hlasovat / host		Organizace
Ing. Mgr. Andrea Balažková		MV
Ing. Jolana Pastyříková		MV

Program

1. Zahájení jednání
2. Program Digitální Česko
3. Zákon o právu na digitální služby
4. Plány na rok 2020
5. Informace k evaluační zprávě
6. Různé
7. Závěr jednání

1. Zahájení jednání

Ing. Vrba přivítal přítomné členy výboru a konstatoval, že jednání není usnášeníschopné. Představil program a zahájil jednání.

2. Program Digitální Česko

Ing. Vrba informoval přítomným o aktuálním stavu programu Digitální Česko (dále jen „DČ“). V rámci schválení státního rozpočtu bylo programu přiděleno více než půl miliardy Kč, přičemž značná část této částky je určena na investice do základních registrů, a to zejména na udržení jejich stavu. Současná infrastruktura základních registrů je přitom sama nedostatečná. Další část přiděleného rozpočtu půjde v gesci MV do základních investic v rámci úprav vyplývajících ze zákona na právo na digitální službu, tedy směrem k RPP. V letech 2021 až 2022 bude kompletně přestavěn Czechpoint, který bude financován hybridně z rozpočtových prostředků a evropského projektu. Část zdrojů je dále určena pro projekt eGovernment Cloudu. Větší částka jde i na financování Single Digital Gateway v gesci MPO.

Na konkrétní schválení rozpočtových zdrojů navazuje aktualizace implementačních plánů, které by měly být vládou schváleny v dubnu 2020, aby byly opět vodítkem pro vyjednávání o rozpočtu na rok 2021, aby mohly být financovány projekty, které mohou výše uvedené základní infrastruktury dále rozvíjet.

Důležitým mezníkem v nadcházejícím období bude vytváření Katalogu služeb. Probíhají bouřlivé diskuse o jeho konečné podobě. Svou představu o seznamu služeb MV aktivně prezentovalo již v minulých letech, kdy byl ale jeho návrh okleštěn do podoby Katalogu úkonů na žádost. Úkon jako takový je však základní složkou budoucího Katalogu služeb, pouze by mělo dojít k jeho rozkladu na jednotlivé kroky celé služby vedoucí k vyřešení žádosti. Konečná podoba Katalogu by měla být k dispozici v průběhu ledna 2020.

Dále Ing. Vrba informoval, že byl aktualizován Statut Rady vlády pro informační společnost. Nově byl stanoven další místopředseda Rady, kterým bude zástupce zaměstnavatelů řádně zastoupených v Radě hospodářské a sociální dohody. Navrženým místopředsedou je Mgr. Zajíček. Nový statut je zveřejněn na stránkách Ministerstva vnitra.

Ing. Marčan doplnil informace k nařízení evropské komise Single Digital Gateway, neboli Jednotné digitální bráně, který ve svých přílohách uvádí seznam životních situací, které musí členské státy zveřejnit na svém centrální místě, o kterémžto jsou právě vedeny diskuze, do 12. prosince 2020 a dále seznam oblastí, které musí být zpracovány z hlediska automatizovaného zadávání žádostí do jednotlivých agend. Materiál popisující jak problematiku uchopit z hlediska harmonogramu či jak ji uchopit z hlediska gesční předkládá vládě MV, a to po předchozím předjednání RVIS.

3. Zákon o právu na digitální služby

Ing. Vrba informoval, že zákon o právu na digitální služby byl 11. prosince 2019 schválen senátem, nyní čeká na podpis prezidenta republiky. K zákonu doplnil informaci o již dříve avizovaném balíčku změnových zákonů, který je pracovně nazýván DEPO. Zásadní část těchto změnových zákonů byla již zapracována do samotného zákona o právu na

digitální služby. Z poslanecké sněmovny byl dále uložen úkol Ministerstvu vnitra, aby dále zpracovalo změnové zákony, novely a dopady, které budou zákon o právu na digitální služby provázet. Konečný návrh bude předložen do 15. ledna 2020.

Jedním z větších témat v DEPO bylo např. rozšíření položek v ROB, z něhož bylo ponecháno pouze rozšíření o data z nestrojově čitelných dokladů, jak doplnil JUDr. Němec. Zásadní změnou je zapnutí soukromo-právní komunikace na datových stránkách, které může vést k požadavkům větších společností na komunikaci přes tento kanál.

K datovým schránkám obecně doplnil Ing. Vrba, že proběhlý rok považuje za úspěšný, neboť průměrný nárůst jejich využití byl meziročně 50 %. Datové schránky začínají být populární mezi mladšími lidmi, kteří oceňují jejich výhody.

Nepřímé náklady vyčíslené na implementaci zákona o právu na digitální služby jsou cca 5,2 mld. Kč, které budou zásadní podmínkou pro úspěšné uvedení zákona do provozu. Jedná se o reálné náklady na pořízování i rozvoj. Jednou ze stěžejních myšlenek zákona je sdílení dat mezi agendovými systémy, což nebude jednoduché ani z technického hlediska ani z hlediska nastavení systémů dle bezpečnostních požadavků.

Ing. Vrba popsal v reakci na dotaz účinnost zákona, která obsahuje mnoho dílčích mezníků. Jedinou jistotou je pětiletá lhůta pro kompletní digitalizaci. Katalog služeb musí být připraven do půl roku po nabytí účinnosti zákona, do dalších šesti měsíců má být kompletně naplněn. Jedná se o termín velmi striktní, neboť např. Katalog úkonů na žádost je po roce a půl naplněn z pouhých 25 %. Účinnost se místy kupříkladu i mívá s účinnostmi souvisejícími, i proto bude ve spolupráci s NAKIT vytvořen na začátku roku 2020 materiál Dopady implementace zákona o právu na digitální služby.

Ing. Marčan se dotázal, zda je připravována metodika ke Katalogu služeb, která by v první řadě upravovala použité názvosloví. Ing. Vrba potvrdil, že ano, ale dosud zde nedošlo ke konečnému konsensu, jak by měla vypadat. Jedná se o poměr mezi kvantitou a kvalitou dat a jimi nastavenými mechanismy. Sjednání by mělo vycházet z minulých zkušeností a stanovit střední cestu, přesnou a snadno obsáhnutelnou. Kontrola bude probíhat jednotlivě, s porovnáním se zákony, gesčními zákony i samotnými gestory. Takto nastavená kontrola je náročná personálně i časově, neboť správné provedení agendy ještě nemusí znamenat její správný obecný popis a kompletně digitální agenda musí obsahovat více zelektronizovaných aspektů než vložení přes datovou schránku, která již dnes obslouží 60 % agend.

Každý poslední týden v měsíci, lednem počínaje, bude MV pořádat workshopy pro všechny ohlašovatele agend, které budou uvádět postupné kroky v realizaci Katalogu v reálném čase za účasti úřadů, jichž se přímo dotýkají.

4. Plány na rok 2020

Ing. Vrba informoval, že bylo vypsáno výběrové řízení na propagaci eGovernmentu, která bude financována z evropských fondů přes MPSV. Propagace se spustí v roce 2020, nyní se čeká na zasedání poslední komise, která vybere poskytovající firmu. Jediná námitka, která byla během výběrového řízení vznesena, nebyla na ÚOHS poslána v platném termínu. Propagace nebude zaměřena na konkrétní produkt, ale bude obecně sdělovat nejzásadnější informace, které ale mezi lidmi dosud nejsou všeobecně známy. Očekává se nárůst využití digitálních služeb.

Dále Ing. Vrba sdělil, že se připravuje IROP na období let 2021 až 2027. Jedná se zřejmě o poslední významnější dotace, které z evropských fondů bude moci ČR čerpat, neboť budou jmenovitě pro ní. Očekává se spoluúcast na úrovni 50 %. V současnosti probíhá sběr informací o představách a požadavcích, je třeba připravit konkrétní plán, neboť program DČ je pro tyto účely nepoužitelný, jelikož se nevěnuje území jako takovému.

Vypsána bude určitě výzva týkající se krajů k digitálním technickým mapám. MV nyní zadalo NAKIT vytvoření typového projektu pro DTM kraje, tak aby došlo k naprostému sjednocení. Výstupy by měly být k dispozici na začátku roku 2020. Pro úspěšnost celé problematiky je nezbytné zapojení všech krajů.

Ing. Kopecký uvedl, že dle jeho názoru budou DTM, pakliže je bude zpracovávat každý kraj zvlášť a nebudou mít jednotného zpracovatele, nepoužitelné, zmatečné a v případě minimální odchylky povedou k rozsáhlým komplikacím. Vznik DTM by měl zajišťovat stát celorepublikově. Ing. Vrba doplnil, že vedle existuje aktivita Výměnný digitální formát DTM, který definuje standard části popisné i geografické. Dle Ing. Vrby je důvodem ke skepticismu spíše způsob financování, který není ucelen a nedefinuje konečné náklady.

Mgr. Pečenková doplnila, že kraje dle úkolu budou od poloviny roku 2023 vést DTM, ale existuje zde povinnost pro správce, kteří budou data přebírat, ukládat a publikovat. Správci sítí nedostanou prostředky, aby stávající síť zaktualizovali, aby mohli získávat data v popsané kvalitě. Ing. Vrba v reakci uvedl, že vzhledem k vleklému času, během kterého se diskutuje celá problematika, je dobře, že se alespoň začne, a to i za cenu určité odchylky, ke které během dalších let řešení dojde. Ing. Kopecký doplnil, že problematiku by měla kompletně obhospodařovat jediná státní firma, neboť jinak nebude zajištěna patřičná úroveň.

5. Informace k evaluační zprávě

Ing. Mgr. Balažková poskytla výboru informace k evaluační zprávě vztahující se ke konci roku 2019, kdy se připravuje vyhodnocení stavu implementačního plánu 3 strategického rámce rozvoje veřejné správy. V současnosti se připravuje monitoring IP3 a dotčené úřady budou v nejbližších dnech požádány o doplnění informací týkajících se aktualizace stavu projektů, podrobný popis přínosů a dopadů již ukončených projektů a co bylo jejich výstupem. Do seznamu projektů byly přidány projekty, od kterých se odstoupilo, co se týče realizace. Ing. Mgr. Balažková požádala informace o těchto zrušených projektech, ať už se jednalo o důvody finanční či jiné, aby byly podklady pro evaluaci úplné.

Ing. Mgr. Balažková dále požádala o kontrolu všech projektů, neboť na základě hrubého pozorování sdružuje např. program DČ projekty, které by mohly sloužit současně k naplnění IP3, a jejich nahlášení k zařazení.

Kompletní materiály budou členům výboru zaslány. Společně s nimi obdrží gestoři idotazník hodnocení daného opatření v projektovém okruhu, o jehož vyplnění byli přítomní též požádáni.

6. Různé

a) Konference „Snadná navigace světem úřadů“

Ing. Vrba zhodnotil proběhlou konferenci a doplnil, že již před konferencí bylo několikrát upozorněno, že kapacita sálu je vzhledem ke smluvním podmínkám Pražského hradu omezená, a současně bylo požádáno, aby se již přihlášení zájemci, kteří věděli, že se konference z jakéhokoli důvodu nakonec nebudou moci zúčastnit, omluvili, a uvolnili tak místa dalším. Přesto se tak v hojném počtu nestalo a Ing. Vrba požádal, aby se v příštích ročnících bralo více ohledu k dalším zájemcům a tím i vystupujícím. Také model konference bude překoncipován tak, aby nedocházelo k četným odchodům před odpoledním programem.

Ing. Marčan doplnil velmi kladné zhodnocení právě odpoledního programu, kterého se již valná část návštěvníků neúčastnila.

b) Infrastruktury ve veřejné správě

Ing. Kopecký uvedl, že byla rozeslána informace k ORP, konektivitě a budoucím řešením enfire 2. Do 15. prosince 2019 byl termín pro zprávu, jakým způsobem by měla být zajištěna konektivita v úřadě. Jedná se zejména o vlastní řešení, kde hrozí, že při napadení dojde ze strany k MV odpojení, nebo využití sítě MV, což znamená omezení internetových služeb. Na magistrátu hl. m. došlo k rozhodnutí, že vzhledem k využití krajské sítě bude 30. června 2020 vybudována síť NET NET 2 zabezpečená dle požadavků MV.

Mgr. Pečenková uvedla, že záměr je poskytovat služby prostřednictvím CMS. Doplnila, že dle názoru obcí dochází ke značné prodlevě informací, co se týče požadavků na připojení, změn, které proběhnou a zastávaných rolí.

Problematika připojení a konektivity se řeší různě v každé obci a sjednocení je náročnou problematikou.

Ing. Vrba doplnil k otázkám infrastruktur informace o zákon o BankID, které umožní ID užívané v internetovém bankovníctví použít pro přihlášení vůči službám veřejné správy. Zákon bude brzy projednáván senátem a předpokládá se jeho brzká účinnost. Funkčnost by měla být kompletní 1. ledna 2021, banky chtějí započít akreditaci svých nástrojů v co nejbližší době. Ve výsledku se jedná o cca 5,5 mil. klientů, kteří budou moci začít okamžitě využívat digitálních služeb státu. V DEPU se problematika popisuje jako přístup soukromo-právních subjektů do základních registrů, což znamená širší okruh poskytovatelů, např. i Českou Poštu. Kontaktními místy budou moci být nově pojišťovny nebo operátoři. Významný aspekt tohoto zákona tkví v přístupu těchto subjektů k základním registrům, což přinese další zátěž všech infrastruktur. Příprava základních registrů na tento nápor je právě jednou z položek nepřímých nákladů na implementaci zákona o právu na digitální služby a DEPA.

Přítomní se shodli, že jedním ze základních problémů ve státní správě je podcenění provozních nákladů souvisejících s udržením standardu infrastruktury, které se následně mnohonásobně promítají v nákladech investičních. Modely financování mnohdy nedávají smysl.

7. Ukončení jednání

Ing. Vrba poděkoval za účast a ukončil jednání Společného řídicího výboru pro eGovernment a služby informační společnosti ve veřejné správě.